

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1161393
 afdelingsnaam: IA - BenC
 steller: Eric Bakker
 telefoonnummer: 035 629 2085
 onderwerp: Zienswijzen en adviezen Omgevingsvisie

Voorstel

1. Kennis te nemen van de zienswijzen en adviezen over de ontwerp Omgevingsvisie en PlanMER (bijlagen A, B en C).
2. De zienswijzennota vast te stellen, inclusief bijlagen D (concretisering doelen en toetsingskader), E (uitwerking ruimtelijke kwaliteit) en F (aanzet voor gebiedsagenda's).
3. Het college opdracht te geven om de voorgestelde wijzigingen uit de zienswijzennota te verwerken in een definitieve Omgevingsvisie en die na de zomer van 2023 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

Planning

Titel	Beeldvorming	Oordeelsvorming	Besluit
Fasen 1 t/m 4 uit het PvA Omgevingsvisie Hiernaast staan de stappen die in het kader van BOB zijn genomen vanaf de vaststelling van het Herzien bestuurlijk plan van aanpak Omgevingsvisie door de raad (3 maart 2021) tot en met fase 4.	24 maart 2021: BVS over global goals en afwegingskader 15 april 2021: BVS over gebruik van global goals en PvA participatie 16 juni 2021: BVS over stand van zaken participatie 21 juni 2021: Collegebrief ' Opschorten participatieproces Omgevingsvisie ' 8 september 2021: BVS over doorstart participatie 15 oktober 2021: Collegebrief 'Voortgang participatieproces Omgevingsvisie' 1 december 2021: BVS over de tussenrapportage participatie Omgevingsvisie 15 februari 2022: Collegebrief 'Addendum tussenrapportage: betrekken ondervertegenwoordigde groepen' 1 maart 2022: Collegebrief 'Nadere invulling vervolg participatie Omgevingsvisie' 2 maart 2022: Raadscommissie over ' Tussenrapportage participatie Omgevingsvisie ' 6 april 2022: Inwerkprogramma gemeenteraad Omgevingswet/visie 1 juni 2022: BVS over afronding fase 2 participatie Omgevingsvisie 22 juni 2022: Raadscommissie over 'Afronding fase 2 participatie' 11 januari 2023: Raadscommissie over 'Vrijgeven ontwerp Omgevingsvisie en PlanMER' voor inspraak 28 juni 2023: Raadscommissie over 'Zienwijzen en adviezen'	7 april 2021: Raadscommissie over 'Update Omgevingsfoto' 9 februari/2 maart 2022: Raadscommissie over 'Tussenrapportage participatie Omgevingsvisie' 22 juni 2022: Raadscommissie over 'Afronding fase 2 participatie Omgevingsvisie' 11 januari 2023: Raadscommissie over 'Vrijgeven ontwerp Omgevingsvisie en PlanMER' voor inspraak 28 juni 2023: Raadscommissie over 'Zienwijzen en adviezen'	21 april 2021: Raad over 'Update Omgevingsfoto' 9 maart 2022: Raad over 'Tussenrapportage participatie Omgevingsvisie' 13 juli 2022: Raad over 'Afronding fase 2 participatie Omgevingsvisie' 1 februari 2023: Raad over 'Vrijgeven ontwerp Omgevingsvisie en PlanMER' voor inspraak 19 juli 2023: Raad over 'Zienswijzen en adviezen'

Samenvatting

Op 1 februari 2023 oordeelde de gemeenteraad dat de ontwerp Omgevingsvisie en ontwerp PlanMER (Milieu Effect Rapportage) voldoende waren om vrij te geven voor inspraak. De betreffende documenten hebben van maandag 6 maart 2023 tot en met 16 april 2023 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Alle inspraakreacties en adviezen zijn nu verwerkt in een zienswijzennota. De zienswijzennota bevat een reactie op alle ingediende zienswijzen en adviezen en doet concrete voorstellen voor aanpassing van de ontwerp Omgevingsvisie. De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijzennota vast te stellen, daarmee het college een heldere opdracht te geven om aanpassingen te verwerken in een definitieve Omgevingsvisie en die na de zomer van 2023 aan de raad voor definitieve besluitvorming voor te leggen.

Inleiding

De Omgevingsvisie gaat over hoe Hilversum er in 2040 uit ziet en over hoe we dan in de gemeente samen werken en samen leven. Om tot deze toekomstvisie te komen heeft de gemeenteraad in maart 2021 een bestuurlijk [plan van aanpak](#) vastgesteld, met vier fases die moeten worden doorlopen.

Fase 1 ging over het gezamenlijk verkennen van de huidige situatie in Hilversum. In april 2021 heeft de raad hierin inzicht gekregen door middel van de [Omgevingsfoto](#) en is deze fase afgerond. De Omgevingsfoto is meegegeven voor de participatie in fase 2.

In Fase 2 zijn in een uitgebreid participatieproces mogelijke denkrichtingen verkend over het Hilversum dat we in 2040 willen zijn. De gemeenteraad heeft in juli 2022 de participatieopbrengst vastgesteld in de vorm van een [Denkrichting](#) en het college opdracht gegeven voor het opstellen van een ontwerp Omgevingsvisie.

Fase 3 startte in het najaar van 2022 met het opstellen van een ontwerp Omgevingsvisie (bijlage F) en een ontwerp Plan MER (bijlage G en H). Op 1 februari 2023 heeft de gemeenteraad geoordeeld dat deze ontwerpen voldoende waren om vrij te geven voor inspraak.

Voorliggend voorstel is onderdeel van Fase 4: het opstellen van de definitieve Omgevingsvisie. Op basis van dit voorstel besluit de gemeenteraad welke wijzigingen in de definitieve Omgevingsvisie worden verwerkt. Daarover besluit de gemeenteraad na de zomer van 2023.

Zienswijzen en adviezen verdienen aandacht

92 inwoners en organisaties hebben een zienswijze ingediend op de ontwerp Omgevingsvisie en de PlanMER. Daarnaast zijn adviezen gevraagd aan en ontvangen van de Commissie MER (over de PlanMER) en de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Monumenten. Wij zijn alle indieners en adviseurs erkentelijk voor hun inbreng. Die inbreng biedt goede mogelijkheden de Omgevingsvisie te verbeteren en aan te vullen. Deze zienswijzennota doet daar voorstellen voor.

Om alle inbreng recht te doen, stellen wij de gemeenteraad voor daar eerst een politiek debat over te voeren en te besluiten op welke wijze de zienswijzen en adviezen in een definitieve Omgevingsvisie worden verwerkt. Zo blijven we een transparant proces voeren, krijgen de zienswijzen en adviezen de politieke tijd en aandacht die ze verdienen en ligt er een heldere opdracht van de gemeenteraad voor het opstellen van een definitieve Omgevingsvisie. Op basis daarvan maakt het college in de zomer van 2023 een definitieve Omgevingsvisie. De gemeenteraad kan daar na de zomer over besluiten.

Er zijn verschillende standpunten en visies ingebracht, zeker over onderwerpen waarover de meningen tijdens de participatie uiteenliepen. Wij ondersteunen de indiener van zienswijze 74, die oproept niet zozeer te focussen op het beslechten van (op het eerste gezicht) strijdige belangen, maar ruimte te bieden voor creativiteit en oplossingen die de belangen verenigen: win-wins, die op groot draagvlak kunnen rekenen. Dat was aan het begin van het proces en in het Plan van Aanpak de wens van alle betrokkenen. Het is goed die wens nu aan het einde van het proces nog een keer naar voren te halen. Bij het opstellen van deze zienswijzennota hebben wij die wens voortdurend in het achterhoofd gehouden.

Zienswijzen en adviezen maken de Omgevingsvisie sterker

Alle zienswijzen en adviezen overziend, denken wij dat de Omgevingsvisie op drie manieren aan kracht kan winnen. Door (1) doelen te concretiseren, (2) voor een aantal onderwerpen normen op te nemen (3) een duidelijker ruimtelijke vertaling van doelen en maatregelen.

In de zienswijzennota stellen wij allereerst voor de *doelen uit de ontwerp Omgevingsvisie te concretiseren* door indicatoren op te nemen. Zo worden ambities volg- en toetsbaar. De zienswijzennota en in het bijzonder bijlage D bevat een uitgewerkt voorstel, gebaseerd op het werk dat in de PlanMER is verzet en adviezen van de Commissie MER. Bij dit voorstel was het voortdurend zoeken naar de juiste balans tussen een visie die een 'hoog-over' richting schetst en de behoefte aan concreetheid, die veelal te vinden is op programma- of maatregeleniveau. Wij menen een passend evenwicht te hebben gevonden.

Een tweede verbetering is het opnemen voor *normen voor enkele onderwerpen*. Zo worden grenzen duidelijker. In de zienswijzen zijn aanvullende normen geopperd voor groen, duurzame energie, woningen, hoogte, het terugdringen van de rol van de auto in relatie tot meer ruimte voor de fiets en voorzieningen. In de zienswijzennota betogen we welke normen wat ons betreft passen in de definitieve Omgevingsvisie en welke normen een plek horen te krijgen in bijvoorbeeld programma's en gebiedsagenda's. Daar gaan we immers in de komende jaren – geïnspireerd door de Omgevingsvisie – concreet mee aan de slag.

Een derde verbetering is *duidelijker beschrijven hoe de doelen en maatregelen fysiek een plek in Hilversum kunnen krijgen* en hoe we daarbij rekening kunnen houden met de bestaande ruimtelijke kwaliteiten. Ook hier is het zoeken naar de juiste balans tussen een hoog-over ruimtelijk perspectief en de vele concrete uitwerkingen die goed passen in de gebiedsagenda's. Op basis van een advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Monumenten doen wij een voorstel welke slag we in de definitieve Omgevingsvisie kunnen maken. Onderdelen daarvan zijn het opnemen van een heldere kaart met

‘gebiedstypen’ en het uitwerken van een methodiek voor het in beeld brengen van ruimtelijke kwaliteiten hoe veranderingen op een zorgvuldige manier tot stand kunnen komen.

De drie hiervoor genoemde verbeteringen zijn gebaseerd op alle voorgestelde wijzigingen. Die staan in hoofdstuk 6 van de zienswijzennota overzichtelijk op een rij. Het zijn in totaal 67 grotere en kleinere ideeën uit de samenleving en van deskundige adviseurs. Zo maken alle betrokkenen met elkaar de Omgevingsvisie sterker.

Probleemstelling/doel

Het doel van dit raadsvoorstel is tweeledig:

- Kennisnemen van de verschillende zienswijzen en adviezen en daar indien gewenst een politiek debat over te voeren.
- Het geven van een duidelijke opdracht aan het college over het verwerken van aanpassingen in de definitieve Omgevingsvisie.

Argumenten

1.1 De inspraakperiode is goed verlopen

De inspraakperiode duurde van 6 maart tot en met 16 april 2023. Verschillende activiteiten hebben de deelname aan de inspraak bevorderd, zoals een Stadsgesprek in de Regenboogkerk op 9 maart 2023 en gedurende de inspraakperiode inloopsessies in alle wijken van Hilversum. Ook zijn verschillende nieuwsbrieven verstuurd, is er aandacht aan besteed in Raadhuis aan huis en op de social mediakanalen van de gemeente. Iedereen kon een zienswijze indienen per brief, mail of via de website. Naast inspraakreacties zijn twee adviezen ontvangen: van de commissie MER (over de PlanMER) en de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Monumenten.

1.2 Alle zienswijzen en adviezen zijn openbaar, dus voor iedereen te volgen

Alle zienswijzen en adviezen zijn onderdeel van de zienswijzennota en in bijlage A in zijn geheel beschikbaar. De volledige zienswijzen zijn conform privacyrichtlijnen geanonimiseerd. De overige adviezen zijn opgenomen als bijlagen B en C. Zo kan iedereen volgen wat is ingebracht.

2.1 De zienswijzennota vat de zienswijzen en adviezen samen en doet voorstellen voor aanpassing van de Omgevingsvisie

Er is veel inbreng geleverd. Alle inbreng overzichtelijk samenbrengen in een zienswijzennota was uitdagend. De zienswijzennota gaat van hoofdlijn naar detail. In hoofdstuk 2 is een beschouwing gegeven op de ingediende zienswijzen en adviezen. In hoofdstuk 3 is een reactie op hoofdlijnen gegeven op de meest voorkomende zienswijzen en de adviezen. In hoofdstuk 4 zijn alle zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. Hoofdstuk 5 bevat een aantal voorstellen voor aanpassing door voortschrijdend inzicht. Hoofdstuk 6 bevat tenslotte een totaaloverzicht van alle voorgestelde wijzigingen. Zo wordt het gevraagde besluit aan de gemeenteraad helder.

2.2 De zienswijzen en adviezen verbeteren de Omgevingsvisie

Wij menen dat alle inbreng goede mogelijkheden biedt de Omgevingsvisie te verbeteren en aan te vullen. De zienswijzennota doet daar voorstellen voor.

3.1 Het opstellen van een definitieve Omgevingsvisie is gebaat bij een heldere opdracht

In het oorspronkelijk Plan van Aanpak was voorzien dat in fase 4 op hetzelfde moment de zienswijzen én een voorstel voor een definitieve Omgevingsvisie ter besluitvorming aan de gemeenteraad zouden worden aangeboden.

Gelet op het aantal en de aard van de zienswijzen en adviezen stellen wij voor eerst een politiek debat te voeren over de zienswijzen en adviezen en helder te besluiten op welke wijze de zienswijzen en adviezen te verwerken in een definitieve Omgevingsvisie. Daarvoor staan in hoofdstuk 6 alle voorgestelde wijzigingen op een rij, die eventueel geamendeerd kunnen worden.

Zo blijven we een transparant proces voeren en ligt er een heldere opdracht van de gemeenteraad aan het college voor het opstellen van een definitieve Omgevingsvisie. Op basis daarvan maakt het college in de zomer 2023 een definitieve Omgevingsvisie, waarover de gemeenteraad na de zomer besluit.

Kanttelingen

3.1 Voor fase 4 nemen we iets meer tijd

Het gevolg van argument 3.1 is dat het afronden van de Omgevingsvisie meer tijd vergt. Dat komt ons inziens de kwaliteit en het draagvlak ten goede. De Omgevingsvisie zal nog steeds ruim voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) kunnen worden vastgesteld.

Financiën, middelen & capaciteit

De activiteiten in fase 4 zijn binnen het daarvoor beschikbaar gestelde budget uitgevoerd. Voor het afronden van de Omgevingsvisie worden nu geen grote extra kosten voorzien.

Uitvoering

Na besluitvorming over de zienswijzennota stelt het college een definitieve Omgevingsvisie op en legt die na de zomer van 2023 te besluitvorming aan de gemeenteraad voor. De zienswijzennota bevat een voorstel voor de opbouw ervan.

Na vaststelling van de Omgevingsvisie gaan we aan de slag met (deel-)visies, programma's, het Omgevingsplan en gebiedsagenda's. De ontwerp Omgevingsvisie gaf daar in hoofdstuk 5 al een schets van. Nieuwe of aangescherpte inzichten in de Omgevingsvisie worden bij actualisaties van beleid, programma's en agenda's verwerkt. Na vaststelling van de Omgevingsvisie is het 'project' Omgevingsvisie afgerond en wordt het onderdeel van ons reguliere werk. Na een jaar – dus na de zomer van 2024 – brengen we een Omgevingsmonitor uit met inzicht in waar we staan. Daarover gaan we in gesprek met inwoners, ondernemers en organisaties in een volgend Stadsgesprek.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,   de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlagen

Zienswijzennota inclusief bijlagen:

- A – geanonimiseerde zienswijzen
- B – advies Commissie MER
- C – advies CRK+M
- D – concretisering doelen en toetsingskader
- E – uitwerking ruimtelijke kwaliteit
- F – aanzet tot gebiedsagenda's
- G – ontwerp Omgevingsvisie (naslag)
- H – PlanMER (naslag)
- I – passende beoordeling bij PlanMER (naslag)